ښکلی کتاب

صفیه حلیم

د نثر غونډ

۱۹۹۹م

خپروونکي

بلک ارټ پرېس. پېښور

بسم الله الرحمن الرحیم

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی کتاب

په پښتو ژبه کې مې تر اوسه یو ښکلی کتاب نه دی لیدلی. یو داسې کتاب چې په غټو ښکلو تورو لیکل شوی وي، کاغذ یې غوړ او سپین وي او د املا یوه غلطي هم ونه لري. یو داسې کتاب چې انځورونه او تصویرونه هم پکې وي. او پوښ یې هم دومره کلک وي چې تر مودو یې پاڼې بېلې نشي. یو داسې کتاب چې خپلو سیالو ته یې وښیمه او دوې راته ووایي،

" په پښتو ژبه کې همداسې کتابونه چاپیږي؟"

خو مودې وشوې چې زه داسې کتاب په انتظار په ژېړ زبېښلي کاغذ چاپ کتابونه لولمه. د یو شمېر املایي تېروتنو له کبله مې خپرونکو ته ډېر غاښونه چیچلي دي. د وړو تورو په لوستلو مې د سترګو نظر کم شو.

داسې ښکاري چې د مودو راهیسې وچه ډوډۍ له پیازو سره خورمه، کله کله خو پیاز هم نه وي بس یوازې وچه ډوډۍ وي.

نو ځکه مې دا هوډ وکړو چې زه به نوره وچه ډوډۍ نه خورمه، زه دومره توان لرمه چې پخپله ژبه کې یو ښکلی کتاب چاپ کړمه. ګوره که د نورو هم ورته پام شي او په دې چه ډوډۍ کې لږ غوړي هم وګډ کړي... د پیازو سره غوښه او نوره ترکاري هم ګډ کړي.

... دریغه که داسې وشي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

منی (خزان)

نن چې زه له کوره وتلمه، نو د بوټ سره مې یوه وچه پاڼه ونښته. ما په یوه لاس دا پاڼه د بوټ نه رابېله کړه او یوه شېبه مې ورته وکتل. د دې وچې پاڼې په منځ کې د انسان د بدن د شریانونو په څېر سره رګونه غځېدلي وو. ما پلس وکتل، د ټولو ونو د زرغونو پاڼو رنګ طلایي شوی وو، زما د کور شا وخوا ټولې ونې ين غوندې وې. د منې په باد کې چې کومې پاڼې الوتلې د هغو ټولو رنګونه هغه رنګونه وو چې په پسرلي کې نه تر سترګو کېږي. نارنجي، خرمایي، د بادامو رنګ، د سرو خاورو رنګ، د غنمو د دانې رنګ، او زما د محبوب د ریستکي رنګ. ښایي دا رنګونه د هغه انځورګر نه پاتې شوي دي چې د پسرلي په رنګونو مزین دی.

ما دغه وچه پاڼه په خپل کتاب کې کېښوده او د هغې نه مې پوښتنه وکړه.

" ستا قدر به څوک کوي؟ ته د زوال نښه یې. ستا په لیدو خلک غمجن شي. ځکه ته د سرو بادونو او د ژمي الامه یې."

خو دې پاڼې په ځواب کې راته وویل. " نه...زه د ژوند نښه یم. وګوره... د کوم بوټي نه چې زه را بېله شوې یمه، د هغه ګلونه رژیدلي دي خو تخم یې پاتې دی. د دې تخم د بري انې په خېټه کې څومره نور ګلونه پټ دي. په دوی کې راتلونکی پسرلی پټ وي."

ما کتاب ټول کړو. د باده سره د الوتونکو پاڼو په ګډا مې د پسرلي ویر بند کړو او د منې لمانځنه مې وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمدن

د مصر فرعون چې به کله واک ترلاسه کړو نو ورسره سم به يې د خپلې مقبرې په جوړولو هم لاس پورې کړ. د دې لپاره به پلانونه جوړ شول، ځای به وټاکل شو او مز ران او انځورګر به په کار وګمارل شول. کار به پيل شو او کلونه به ي واوښتل. هر فرعون چې ډېر کلونه ژوند کړی دی، په مقبره کې يې ډېر ځورونه جوړ شوي دي. هرکله چې به يو فرعون مړ شو او کاريګران به خبر شول چې اوس فلانۍ واکمن شوی دی. نو دوی به د پخواني فرعون مقبره مدغسې نيمګړې پرېښوده او د نوي فرعون د مقبرې د جوړيدو لپاره به ور وړاندې شول چې خپله مزدوري د لاسه ور نه کړي.

اوس که زرګونه کاله وروسته د ، مقبرو نيمګړو انځورنو ته ځوک ځير شي نو فکر دې هم وکړي چې ايا هغو کارکوونکو به چې خپل کار به يې نيمګړی پرېښودو، هماغسې فکر نه کاوو لکه چې يې په دفترونو کې د يوه مشر په وتلو او د نوي مشر په راتللو، دفتري کارکوونکي کوي.

هر تمدن بدليږي خو د انسان فطرت هماغسې دی...لکه چې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار ستوری

دا ه تا د سهار ستوری نه وي لیدلی، نو وې ګوره. ښه شېبه ورته ځیر شه. سټوری تېوله شپه په اسمان کې وي خو د دې ښکلا هغه وخت ډېره زیاته شي چې کله شپه خپل څادر وغوړوي. په دې وروستیو وختونو کې د شپې په وروستیو سلګیو کې د سهار د ستوري رڼا نوره هم زیاته شي. او د دې ځلا سره دا ستوری د نورو تېولو ستورو تر ورکېدو وروسته هم پخپل ځای ولاړ وي...داسې لکه چې د سهار د رڼا د ننداري لپاره ولاړ وي. او یا بیا د هغه شوخ ماشوم په شان چې نور تېول ترېنه کور ته تللي وي او دی اوس هم په لوبغالي کې لوبې کوي.

دا ستوری یعنې د سهار ستوری، ډېر خلک نهویني. د دې د لیدو وخت ډېر نېکمرغه وخت وي. خو هغه وخت ر خلک ویده وي. او یوازې یو څو وي چې پدې وخت کې راپاسېدلی وي او ویښ وي.

دا وخت تېولو ته اسمان یاره ښکاري. که هسې اسمان ته نظر هم وکړې خو بیا ژر مخ ترې اړوي او پخپلو کارونو بوخت شي. که ته دا ستوری لیدل غواړې نو ښه ورته ځیر شه او دا پوښتنه ترې وکړه چې

تاته دا ښکلا، دا ځلا او دا رڼا څوک در کوي؟ شپه که ورځ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشتري

سږ کال هم په پسرلي کې موږ کلي ته راغلي یو. د غنمو دانو د خپلو پوستکو نه
ه را بهر کړي دي او ځینو بیا د ځمکو سینه پرې کړې او د ونو ننداري ته
ولاړ دي. د ځمکې د سینې نه هره ونه او وابښه ر توکیږي. او پدې کې د شوخو
واړو ه شان د پیشتري نازکې پاڼې هم شاملې دي. خو دوی د نورو نه شرمیږي.
کله د غنمو تر بوټي لاندې او کله بیا د شلخی تر پلنو پاڼو لاندې ځان غلی کوي.
.ې شوخو او معصوصو وړو بوټو ته یوازې وړې نازکې ګوتې ځان رسولای
شي...د وړو جینکو ګوتې...دا جینکۍ ډلې ډلې لکه د چرچڼو سهار د خپلو شکریو
او شکورونو سره پټو ته ورووځي او د پیشتري ساګ کوي. کله کله کخی ماما
ورباندې غږ وکړي نو دوی په منډه شي. خو نوری زړه وري هم هلته په لویو
بوټو کې ځان پټ کړي.

ږ کال هم دغه وړې جینکۍ رواني دي. خو زه پکې نه یمه. **زما د خپلو**
لاسونو نه بد راځي. ما ګوتې نورې وړې پاتې نه دي. او زه اوس په لویو بوټو
کې نشمه پټیدی...ځکه خو اوس زه ساګو ته نه ورځمه. اوس به زه ټول ژوند د
پیشتري مړاوې او وچې پاڼې پخومــــــــــــــــــــــــــــــــــــه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا کلیزه

نن زه بیا ستا د زېږیدو ورځ لمانځمه. د هر کال په شان...زما د زړه په زېرخانو کې یو محفل جوړیږي چې پکې ستا ټول یادونه لکه د رڼا بلیږي. او دا رڼاګانې ـ رنګ لري. دې محفل کې د پېښو او حادثو مېلمانه اوړي را اوړي...ځینې ډېر خوشاله دي. ټول خاندي...او دا ټول مېلمانه د وخت په اورګاډي کې یوځای راغلي دي. هغسې لکه چې د یوه دفتر همکاران د خپل یوه همکار واده له ورځي. دوی ټولو ستا انتظار کاوو.

بیا ما د زمانو له مخه هغه پرده لرې کړه چې ته یې شاته ولاړ وې. ټولو لاسونه وپړکول. ټول مېلمانه راځي. زه او ته د هغوې خبرې اورو. ټول ماښام به همدې خبرو کې تېر شي.

بیا وروستی مېلمه هم ولاړ شي. زه سترګې پټې کړم او تا ته یو وچ ګل درکړمه. دا ګل زما ماضی دی. د ډېرو زمانو راهیسی مې په یوه کتاب کې ایښی وو.

ته دا ګل راواخلې او ورته وګورې. ستا سترګو ته زما ماضی او خپل حل تیریږي. بیا د زمانې په ګرد کې ورک شي. او زه په ماضي کې پاتې شمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملغلرې

په ښایست او سینګار کې هیڅ یو شی د ملغلرو سره ځان نشي برابرولی. سره او سپین د انسان د شوق لپاره ځو ځو ځلي خپله بڼه بدلوي. نو ځو وارې پکې بدلون راوستل کیږي. کله ترې غوړوالی جوړیږي، کله ګوتې او کله امېل. کله یوازې د ښځو په بڼه کې د نړۍ د لویو خزانو په زېرخانو کې پټ شي او کله بیا ترې بازاري سکې جوړې شي.

خو ملغلره تل فطرت ته نژدې وي. د دې شکل پخپله فطرت جوړوي او که ځوک ترې امېل یا والی جوړوي هم نو پخپله اصلي بڼه کې یې کاروي. کله دا ډېرې وړې هم وي، نو بې له دې چې سوری شي او لړۍ ترې جوړه شي، نور څه بدلون نه مومي. او کله چې ماتې را ماتې شي نو د خاورو په څېر مېده شي او په داروګانو کې حل شي.

شکه چې د سینګار لپاره به د ملغلرې غوندې بل فطري شی نه وي. ښایي خدای پاک به هم همدا غوښتل.

ښځې نړۍ اوس بیا فطرت ته مخه کړې ده او عجیبه خبره دا ده چې د ملغلرې د ښایست د لا ځرګندولو لپاره دا د تور پوستو ښځو په بدن د ننداري لپاره ځړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوسه

کله چې وربځې د لمر سره پټ پټوني پیل کړي نو زه تول کارونه پرېږدم او د دوی په ننداره شمه. سپینې وربځې لکه د وربښمو لوپټې د باد په زانګو کې زانګې. خو تورې وربځې بیا د مستو هاتیانو په شان د اسمان په ځنګله کې ځغلي.

ورو ورو هاتیان زیات شي. سپینې لوپټې والوزي، ورکې شي. دا شېبې ډېرې سختې وې. نه باران کېږي، نه وربځې خوځېږي او نه لمر ښکاري. داسې ښکاري لکه هر څه چې د یو څو شېبو لپاره په خپل ځای هک پک ودرېږي. دا هغه شېبه وي چې د جنګ نه لږ وړاندې د سپاهیانو زړونه بوږنوي. دا شېبې ډېرې درنې او ډېرې سختې وي.

یا یو تک وشي. د باران لومړی څاڅکی همت وکړي. جنګ په میدان کې یو مندان د جنګ نعره پورته کړي او لومړی غشی، لومړی توغندي، لومړی ډز وشي. په لومړي څاڅکي پسې نور هم ځان مخکې ته راواچوي...یو ناتار جوړ شي. د ځمکې نه لوخړه راپورته شي او په دې لوخړه کې د خاورې وږمې هم راپورته شي. یو شرپاری وي. او زما تول ګروم، توله تلوسه د هغو برېبوکیو په لورې روانه شي ، په ځمکه جوړېږي او ماتېږي ——— جوړېږي او ماتېږي.

د پېښور د اوړي بارانونه ته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو اړخیزه مینه

په یوه تخته باندې چا ولیکل

" زه د خواړو سره مینه لرم"

ورځې چې تېرې شوې نو د یو بل چا دې لیکنې ته پام شو او لاندې یې ورته ولیکل.

"خواړه ستا سره مینه نه لري"

د پښتو یوه لنډۍ ده چې

مینه په تلو راتلو زیاتیږي

کله راځه کله به زه درځم مینه

څوک په دې باور لري چې مینه یو اړخیزه شي کیدای. هر څوک غواړي چې د مینې په بدل کې مینه ترلاسه کړي. ښایي د دوو انسانانو ترمنځ مینه به همدغسې نوعیت لري. کله یو مئین د خپلې مینې احساس څرګند نه کړي نو کیدای شي معشوق هم ترینه ډډه وکړي او ورو ورو د دوی هر نازک احساس ورک شي او مینه پای ته ورسیږي.

خو ریښتونې مینه تل پایي او پداسې حالت کې هم ژوندی وي چې معشوق ورته یې پام هم ونه کړي.

د خدای سره مینه همدغسې وي او د فطرت د ښکلاوو او بوټو او ګلونو سره مینه هم یو اړخیزه وي

او د خواړو سره مینه... ایا مینه هم کیدای شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمره

ځومره لمانځل شوی یې. کله خو ستا وړانګې د زرتشتیانو لپار "اهورا مزدا" شي. او کله بیا د لرغونو مصریانو لپاره " را "شي. او د روم د لوی سلطنت وګړو بیا درته "اپالو " ویل چې هره ورځ به د سرو زرو په خپلې ګاډې کې د دولسو اسونو سره د اسمان د ختیځې څنډې نه راښکاره شوې او په لوېدیځه څنډه کې به ترې ورک شوې.

اوس... ستا تودو وړانګو ته انسان نشي ټینګېدای او کله چې ته په خپل ټول شان او بې خنده د ځمکې په مخ خپل جلال وغوړوې نو د سوکړې اسونه کاواکه شي. ځنګلونه په اور وسوځي... ژوي مړه شي او انسان در په دره شي...نو...

ه ته غواړې چې انسان یو وارې بیا تا هماغسې ولمانځي نو داستا نادانې ...ځکه چې دی اوس پوهه لري...دی اوس خبر دی چې ته هم معبود لرې...ته پخپله ؛ خپل رب په اختیار کې یې...ځکه خو...مودې وشوې چې خلک ستا عبادت نه کوي...او ځکه خو... اوس ستا معبدونه د لارویو لپاره د سېل او یا هم عبرت مرکزونه ګرځېدلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری

د ژوند په ستړو لارو کې یو سیوری زما مل دی. که زما مخ لمر ته وي او که نه ...خو دا سیوری تل راپسې وي. په تکنده غرمه کې چې کله لمر پر سر ودرېږي او د هیڅ شي سیوری نه جوړېږي، نو زه بیا هم خپل مل لرمه.

کله کله خو زه د خپل دغه مل د خولې خپل نوم اورمه. " انې...ته خبره واوره..."

او زه چې دا غږ واورمه نو په منډه شمه. خو سیوری هم راپسې وي، په منډه منډه...

ږ کله چې زما ګامونه ګړندی شي نو په غږ کې تلوسه نوره هم ډېره شی... "ودرېږه...انې...اوس مه ځه...خبر دی...ایساره شه..."

زه خپل قدمونه ورو کړمه...سیوری زما په څنګ کې روان شي...

زه خبرې ته خوله جوړومه خو هیڅ نشمه ویلی. هغه راته وایي..." خبرې وکړه...ولې پټه خوله یې..."

خو زه ورته نه ګورمه...وېرېږمه...چې که مې ورته وکتل نو زه به د کاڼي شمه و هم هلته په ځمکه کې ښخه پاته شمه. ځکه خو مودې وشوې چې کله زه په لاره ځمه نو شا ته نه ګورمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

په تیونس کې دوه نیم زره کاله پخوا د "کرتاژ" ن او مذهب منونکو د جنګ یا د یو بل قدرتي افت نه د ځان ژغورلو لپاره خپل ماشومان د خپلو پیرانو معبد ته بوتلل. هلته به یې د ماشوم سر د دېوال سره ووهلو او بیا به یې د معبد په قربان ګاه کې وسوځوو. تر ځولو وروسته به یې د ماشوم خاورې ایرې په یوې کټوې ا منګوټي کې واچولې، سر به یې پسې وتړو او قربان ګاه ته نژدې په یوې ګړي هدیرې کې به یې کېښودې.

د لاتیني امریکا د پېرو خلک بیا د کرتاژ تمدن تر هغو لږ زړه سواندی وو. د دوی عقیده وه چې د دوی خدایان د هېواد تر ټولو لوړ غره "ساراسارا" کې اوسیږي. او لکه چې هغه ترې ناراضه شي نو بیا طوفان وربانديږ راولي او واورې وربانديږ اوروي. د دغو خدایانو د پخلاینې لپاره به ماشومان د غره تر لو اوچتې څنډې ته بېول کېده. غره ته د ورتلو په ټوله لاره کې به یې سندرې ویلې. بیا به یې ماشوم ته د بنګو په څېر یو بوټۍ ورکړو. چې په هغه به ماشوم بې هوشه شو.. په همدې بې هوشۍ کې به یې ماشوم د ناستې په انداز کې په یوه بوجۍ کې بند کړو او په غره کې به یې ښخ کړو. ورسره به یې د سپینو جوړه یوه وړه هوسۍ (لامه) یا د مرې بت هم کېښودو. ې ټولو مراسمو ته به دوی "کاما کوچا " ویل.

ایـــــا داســـــــــې ځنـــــاور په دنیـــــا کې شـــــــــته چې د خپل ځان د ساتلو لپاره خپل اولاد وژنـــــــــــې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګونو اتڼ

د کاغذ هر میدان تش وو. لیري یو ساز غږیدو. سور راپاڅېدو او ژېړ ته یې لاس وړاندې کړ. دواړه ورو ورو په نڅا شول. د دوی وجود له یو بل سره ولګیدو. او نابېره نارنجي هم ورسره مل شو. ثنه چې کله میدان ته راتوب کړو نو ژېړ بیا د ده لاس ونیولو او د اتڼ په نغمه کې جوش پېدا شو. همدغه وخت ژېړ او شنه، نیلا راوزېږوو. . هر یوه د نڅا نه نوي رنګونه میدان ته راوتل. کاسني، اودي، ښواري، ېروزي، لارجوردي، ګلابي...او بیا د نړۍ په مخ د سرور داسې څپې خپرې شوې د انســــــــــــــان ستـــــــــــــــــرګې یې تـــــــــــــــــــــــــــر اوسه په کتلـــــــــــــــــــــــــــو نه مړیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړه خبره

ړما د انتظار شېبې په ټول کاينات وغځيدې. ږس ماته ټول غړونه بې معنا شول. شا خوا خلک راته ژوندي نه ښکاري. د خپل زړه درزا سمه اوريدی شمه. خو په دې کې بل غږ هم د کړسهای دی چې ما ورته غوږ نيولی دی. سترګې مې تت اور ته نيولی دی. ر څه تيار دي. د ايشېدلو اوبو پياله مې هم جوخته ايښې ده. وخت پوره شوه. زما په زهن کې يوه ګړی شرنګ وکړي او زه د دېګ نه سر ليری کړمه. د هيروشيما په ښار کې د اېټم بم لوخړه راپورته شي.

زه يو څو دانې وريجې په کفګير کې راواخلمه او د دېګ سر ژر بند کړمه.

په دې وخت کې زما زهن په دريو برخو کې وېشلی وي. هره برخه راته يوه يوه بېله بېله خبره کوي. يوه وايي، " که نرمې وي نو هوا ورله وکړه "

بله وايي،

" که کلکې وي نو ايشېدلي اوبه پرې وشينده او څو شېبې دمه ورته وکړه."

خو دريمه برخه راته تر ټولو سپېره خبره کوي،

" شوله شوې؟ ...حلوا دې کړې...هاهاها...

زه د وريجو دانې د کفګير په سر په ګوتو مروړمه او يو څو پکې خولې ته کړمه. سمدلاسه د وخت واګې يو ځل بيا زما په لاس کې شي. ، ورځې خواري مې پر ځای شوه. لږه شېبه وروسته ټول مېلمانه په دسترخوان ناست وريجې خوري. خو ړما د څو شېبو د تشنج نه خبر نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباس

د ډوډۍ نه مې یو څو پیسې وسپمولې چې ځان ته نوي جامې واخلم. زه پوهیږم چې دا پیسې به بس نه وی. خو بیا هم د ښار په ټولو دکانونو کې وګرځیدم چې د خپل وس سره سمې یوه جوړه جامې **واخلم**. خو ونه شوه.

چا راته وویل، په کباړ کې یې ولټوه. خو زما کمیس پرتوګ په نورو ملکونو کې رواج نه دي. باړ خو هم ګران دی. یوه کباړي راته وویل چې د ښار د اوچتو کورنیو خلک د وی نه هغه جامې وړي چې د لندن او نیویارک نښې او ټاپې ې لګیدلي وي. و هیڅوک پرې شک نه کوي چې دا کباړ دی. او د ځینو ړیانو مخې ته خو ما پخپله لوی لوی موټري ولیدې.

زما یوه جوړه جامې په کار وې خو تر ډېرو هڅو وروسته مې اخر په یو وړوکی دوکان کې یوه جوړه ومونده چې تر اصل قیمت ارزانه شوې وه. او د بیې د ټیټېدو سبب یې دا وو چې په کمیس کې یې جېب نه وو. زما همداسې جوړه پکار **وه...اوس مې** دا جامې په تن کې دي او زه ډېر خوشاله په دې یم چې جېب نه **لرم**. ځکه زما سره په جېب کې د اېښودو لپاره هیڅ نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنسرټ

دغه شپږ کلن ماشوم چې سهار شپږ بجې د مور په غږ نه راپاڅيږي نو هغه ترېنه
ورو شړی راکا ، او دی په څمکه ودروي. بیا دغه شپږ کلن ماشوم د خپلو
شپږو ورونو خویندو سره په خوبولو سترګو چای وڅښي او له کوره ووځي. د ده
قدمونه لکه د مشین، د خپل مشر ورور په پله ورځي او اته بجې د کار ځای ته
ورسیږي. هلته دی د موسیقی د الاتو د غږونکو په شان... چنګک په لاس کې
اخلي او د ګوتو په سر یوې ځړېدونکي نابشپړې قالینې ته کښیني. بیا د ده
لاسونه ورو ورو وخوځي. ړې وړې ګوتې د وړی په تارونو کې د درد نغمې
غږوي. دی یوازې هغه سر غږوي چې استاد یې ورته وايي. کله نا کله د ده
ې ستړي شي، ګوتي یې درد وکړي خو د ده نغمه نه بنديږي. د ده ګوتې ماښام
هغه وخت ودريږي چې کله سمفوني پای ته ورسیږي. بیا چې کله دا شپږ کلن
ماشوم ماښام شپږ بجې کور ته راورسیږي نو په خوبولو سترګو د خپلو شپږو
ورونو خویندو سره ډوډۍ وخوري او سمدستي ویده شي. کله نا کله چې یې مور
ډ ده په پړسېدلو او پرهر ګوتو لهم لګوي نو دی ژاړي. د ده دا خیال دی چې د
نړۍ ټول ماشومان د ده په شان ژوند کوي...بیا...د ده په وړو ګوتو جوړه
سمفوني د یوې لویې قالینې په کنسرټ کې غږيږي او کله چې د نړۍ په یوه بل
ټ کې څوک دا کنسرټ اوري نو د خوښۍ احساس لاپسې ډېر شي. هغه مهال
د قالین په کنسرټ کې هیڅوک د دې شپږ کلن ماشوم له ګوتو څڅېدلي وینې نه
وینې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور او اوبه

ساینس پوهان وايي چې د انسان د ژوند لپاره اوبه تر ټولو ضروري دي. هو... اوبه به د مادي ژوند لپاره ضروري وي. خو په انسان کې د تخليق ژونکي په اور پايي. د ده نازک احساس رڼا ته اړتيا لري. د ده جذبات لکه د اور لمبې کېدل غواړي. او د دې ټولو احساساتو اظهار په اور سره کېږي.

انسان د خپل عقيدت اظهار په معبدونو کې د شمعو او ډیوو په بلولو سره کوي. ځکه د ، په لمبه کي ده ته رنګارنګ ښاپيرۍ ښکاري. ګونه چې د خوښۍ او پسرلي علامه وي او رڼا، چې د ورځې او ويښ ژوند نښه وي... ښايي چې انسان اړو نه له دې کبله کرکه کوي چې دا د باطل نښه وي. توره شپه د خوب وخت ښيي. خوب چې د مرګ بل نوم دی. او انسان مرګ نه غواړي ځکه خو اور ورته د ژوند پيغام ورکوي. که څه هم د ده ژوند په اصل کې په اوبو ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوند

د ژمي د باران جړی به ولګېده نو ټول به د کلي په کوټه کې راټول وو. دا چې ټوله ورځ به څرنګه تېریده؟ نه مې یادیږي. خو مازدیګر به یوې ښځې یو لوی ـانک د نغري سره نژدې په ځمکه کېښود او د ګوړي کک به یې پکې واړوو.

موږ ماشومان به ټول د دې خانک نه چارچاپېره کېناستو. دا مې هم نه په زړه کیږي چې په خانک کې به د کومې ښځې لاسونه وو، زما د ترور، نیا او که د بل چا؟ زما لپاره دا خبرې دومره زړه راښکونکي نه وې. زړه راښکونکې ننداره به دا وه چې ورو ورو به د ګوړي په کک کې سپین اوړه ګډېده، بیا به پکې هګۍ ماتې ، شوې. د هګیو ژېړ به تر هغه په دې ګډوله کې ښکارېدو چې سپین پۍ به یې نه وو وربانديې اړولی. ورو ورو به دا ټول رنګونه سره یو ځای شول او د ې نه به یو رنګ جوړ شو. شاتو رنګ. . یوه لویه تبۍ به په نغري سپره کړل شوه او زموږ سترګې به د غوړیو په هغې غتې ورښخې وې چې ورو ورو به په تبۍ ویلي کېده. بیا به دا غټۍ ورکه شوه او نابېره به د لرګي یوه څمڅۍ، تبۍ ته راټېټه شوه. یو " ـنګ" به وشو او د دې په سر به شات رنګي ګډوله راوڅڅېده او یوه دایره لوییېده او خوږ خوږ بوی به ورنه راپورته شو. کله چې به یې دغه دایره په یوه اوسپنیز کفګیر واړوه نو نارنجي رنګ به یې زما خوله او سپږمې وتخنولې. او بیا چې به لومړی وېشله د هر چا تر خولې رسېده، هغه به ماته باچا ښکارېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور

زما زویه! ته چې مې په غېږه کې سر کېږدې نو ټول وجود دې راټول شي. ستا مخ نوراني شي. ستا له سترګو ټول وحشت وتښتي. زه چې ستا تندی ښکلوم نو یو عجیبه سرور را په برخه شي. ستا د بدن سکون زما بدن ته کډه وکړي. ستا ټول وجود بېرته زما په وجود کې حل شي. او مور یوې بلې دنیا ته ورشو، شنو باغونو، روانو چینو او د ښکلو مرغیو جهان ته.

چې کله ته وستکېږې نو زه دې په وېښتو کې ګوتې ووهمه. بیا دې وتخنومه نو ته د زړه د اخلاصه وخاندې ستا په دې خندا زما ټوله ستړیا لیرې شي. دا شېبې زما لپاره ابدي شي. زما نه هغه فکر هم لیرې شي چې ته به یوه ورځ لوی شې، یو پوره سړی به یې. ځان له به بله ځاله جوړوې، د یوې بلې ښځې په سینه به ې سر اېښې وي. د هغې په غېږ کې به هم ستا لپاره سرور وي. نو ښایي د ړې ښځې مینه د مور وي او د هر نارینه مینه د ماشوم مینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې نومه قبر

د هر انسان ژوند د يو څو کيسو غونډ وي. خو هره کيسه به نه ليکل کيږي. د هر شاعر او ليکوال د ژوند د ځينو پېښو په بېلا بېل ډول کاغذ ته مخه کړې وي. خو عجيبه ده، په پښتو شعر کې د معشوق د حسن، ادا، ناز، جفا او د مينې په هکله هر څوک خبر وي خو نوم يې چاته څرګند نه وي.

خوشحال خان د شعر هغه نازک بدن به څه نومېدو چې د شونډو د شراب ستاينه يې اوس هم کيږي. د حميد مومند هغه معشوق په کوم نوم يادېدو چې د هغه په سفر ده د خپل غم څرګندونه په يوه اوږده نظم کې وکړه. د رحمان، محبوب ،وک وو؟ ښځې سړي څه نومېدل؟ په کوم ځای کې ښخ دي؟ او خپلوان به يې چرته وي؟

د ږښته هيڅوک نه کوي. نه څوک دعا کوي او نه هم څوک مننه ورته وايي چې که دوی نه وايي نو ښايي د خوشحال، رحمان او حميد په شعر کې به دومره ،کلا نه وای.

، دوهم نړيوال جنګ کې په زرګونو پوځيان داسې هم مړه شول چې مړي يې ورک وو. ، د يورپ په لويو ښارونو کې د همدې بې نومو او ورکو پوځيانو په ستازيتوب او ياد کې، يو يو قبر د نښې په توګه جوړ شوی دی او چې کله خلک قبرونو د ګلونو ګېډۍ ږدي نو هغه ټول بې نومه مړي پرې يادوي.

دريغه! چې څوک د يادګار په توګه يو داسې قبر جوړ کړي چې د پښتو شعر د ،لو معشوقو استازيتوب وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه لاسونه

د ځمکې او اسمان ترمنځ یوه نرۍ سپینه لیکه غځېدلې ده. په هم دې سپینه لیکه کې ښد ي چې اسمان د یوې ابي رنګې پیالې په شان، په یوې بلې خړ رنګې پیالې، اړولی پروت دی. دغه نرۍ سپینه لیکه کله کله غټه شي. د ځمکې او اسمان ترمنځ دا ننداره زه د ډېرو کلونو راهیسې ګورمه. په هر سفر کې زه د الوتکې د کړکۍ نه دا ننداره کومه. ـه ځمکه راته ځمکه ښکاري او نه اسمان هغه اسمان وي. ، په خلا کې د وربځو لوی لوی غونډارې لکه د مالوچو غونډې اوړې را اوړي. نابېره زه د خپله ځایه راپاڅمه او پدې غونډارو ټوپ کړمه. د یوه ماشوم په څېر ټوپونه وربانډې ووهمه. زما وجود هم د مالوچو په شان سپک شي. زه د یوه غونډارې نه بل ته ورلوېږمه او بیا نابېره ځمکې ته روانه شمه... ښکته تکه توره تیاره وي....زه خپل ځان د باران د سیلۍ څپو ته ور وسپارمه. زه خبره یمه چې ښکته په ځمکه به دوه قوي او تاوده لاسونه ما ونیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله ګونځې

زما مخ ته وګوره... زما تندي ته ځير شه... ﺑﻪ دې کې به تاته ګونځې ښکاره ﺷﻲ، ځکه ما په ژوند کې ډېر فکر او تردد نه دی کړی. په دې دومره لويه نړۍ کې چې ما هر نوی شی لېدلو نو هغه ته به مې ورو ځې اوچتې شوې. ځکه زما په تندي دا تتې درې ليکې د دې استعجاب مهرونه دي. ﺯﻣﺎ سترګو ته هم ځير شه. د دې شاوخوا تورې حلقې زما د ژوند د شپو سيوري دي... هغه شپې چې ما به پکې کتابونه ولوستل، هغه شپې چې ما د خپلې محبوبې په ياد سبا کولې. زما د سترګو شا ﻭخوا ډېرې ګونځې دي. په دې کې ډېرې له هغه وخت راهيسې جوړې دي چې ما په ډکه خوله خندا زده کړه.

اوس زما ږيري ته ځير شه چې هر ويښته يې لکه د سپينو زرو ځليږي. خو ته تر دې ويښتو لاندې پټې ګونجې هم ولټوه چې زما په باړخو او شونډو شاوخوا له ﻫﻐﻪ وخت نه جوړې دي چې په دې نړۍ کې زما ايله يو څو ورځې شوي وې. دا ګونځې زما د خوشحاله وختونو سند دی.

ته داسې مه ګڼه چې ما به په ژوند کې غم نه وي لېدلی. ما هم د نورو انسانو په څېر د خپلې برخې غم ګاللی دی. ﻣﺎ ﻫﻢ ډېرې بدې ورځې ليدلې دي. خو ما به په ژور غم کې خوشحاله وختونه يادول. زه په دې پوهيدم که مې غم ځان ته پخپله رالنډ نه کړو نو دا به مې تېر کړي. که دې پدې خبره باور نه کيږي نو زما سترګو ته ځير شه. ځکه که انسان زوړ هم شي نو سترګې يې نه زړيږي او سترګې چيرې هم دروغ نه وايي.

(يو سپين ږيري د انځور په ليدو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما باغ

زما باغ زما د ستړي ژوند نه د ارام هغه ځای دی چې زه په هیڅ قیمت په بل ځای بدلول نه غواړمه. پدې وړوکي ګلبڼ کې زما دنیا راټوله ده. ډېر بوټي ما پخپله پکې کرلې دي. خو د نورو نښې هم پکې شته دي. د دغه کور پخوانیو مالکانو د لاسونو لګېدلي بوټي، چې کاسني ګلونه پکې هر کال راټوکېږي، ما ته دا فکر راکوي چې انسان فاني دی. بوټي پاتې شي خو لګوونکي یې ورک شي. د دېوال سره جوخت د لیونډر یو بوټی چې مور راته لګولی وو، ټول کال شین وي...د مور د مینې په شان...کله کله چې مې دنیا ځوروي نو زه د دې بوټي یو ګل یا یوه شنه پاڼه راوشکوم، په ګوتو کې یې ومروړم، د لیونډر وږمه ترې راپورته شي او ماته د مور د وجود خوشبویي را په یاد شي. ها خوا د لرګي د تختې سره د ژېړ ګلاب بوټی دی. د دې نازک ګلونه زما د ژوند د ملګري ډېر خوښ دی او دا بوټی هم هغه راته لګولی دی. په همدې قطار کې د ریحان بوټی م دی چې کله خوشحاله ښکاري او کله خفه. ‍ ، بوټي ته ما ډېرې کیسې کړې دي. ځکه خو زما په غم غمج ، او په خوشخالۍ مې خوشحال وي. دې بل لاس ته د سرو ګلابو بوټی دی او د ، د ګلونو رنګ هغه وخت اناري شي چې لمر پرې لګیږي. د اطلس ژېړ ګلونه مې د خور د لاس نښه ده. که دې بوټي ته زه اوبه ورکړم او که یې ور نه کړم، په دې کې ګلونه هرومرو کېږي. هماغسې لکه چې خور راته د مفتو مشورې راکوي. او د ورور د لاس لګیدلې د صنوبر ونه اوس د هغه د قد نه هم اوچته شوې ده. زه چې د دې د تنې سره ډډه ولګومه نو هغه اعتماد راپکې بیا پیدا شي چې دنیا را نه وړی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانو ته

د انسانا ـ بد رنګ ورته ـلې نه ښکاري. د دوی د پلنو پوزو، کږو غاښونو او و شونډو ستاینه ولې نه کوي؟ دوی ته لنډ ویښته ولې خوند نه ورکوي. دوی د عامو خلکو د عام ژوند لپاره ولې شعر نه وايي؟؟؟.

دوی د خدای د قدرت ثنا وايي. فطرت ننداړو ته ځیر وي او په هر شي کې ـرته د شعر موضوع ښکاري. نو بیا ولې د ټیټې ونې(قد)، غټې خېټې او د بوی لړونکي خولې په هکله څه نه لیکي. ا دا هر څه قدرت نه دی؟ او که شاوخوا ګوری نو د انسانانو یو زیات شمېر د دوی د ښکلا په تله بشپړ نه خیژي.

دوی که ډېره توره وکړي نو د یوه مزدور خوله، د یوه کروندګر خواري او د یوه کاریګر تور لاسونه وستايي. نو بیا دوی ولې په هغه حسن پسې ګرځي چې لږو ته ور په برخه وي.

ی هم د عامو انسانانو په څېر وي. ځکه عام انسانان هم هغه شي ته ډېر ښت ورکوي چې نایابه وي. او هر هغه څه چې موندل یې اسانه نه وي د هغه بیه هم ډېره وي.

شاعران چې ځان د نورو خلکو نه جلا او کله کله اوچت ښيي، نو بیا یې ولې د دوي ارزښتونه له نورو بېل نه دي. دوی د نایابه حسن په ستاینه کې دېوانونه ولیکي...خو هغه کسان چې ډوډۍ ورله پخوي او دوی د سړیتوب په حد کې ساتي، د هغو لپاره له خلې یوه خوږه خبره ویستل هم ورته لوی عذاب وي.

« شاعره! ته به کله نوی مضمون لیکې»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

دا دوه زره او څلور سوه کاله ترمخه زمانه ده. د اتن (اېتهنز) په یوه محکمه کې د قضاوت کوونکو ډله په دې بحث کـ ـي چي د پوښتنو څه سزا په کار ده؟ ملزم ، تورن دی چي پوښتنې یې پاروونکي وي. د ملزم وکیلان دلیل وړاندې کوي چي پوښتنې څ ، پوهې او زده کړې بنسټیزي تیږ.ي دي. خو د ملزم پوښتنې هم جیبه دي. دی پوښتني:

"ـه څه دي؟" ـم څه دي؟ "انصاف څه دی؟"

دی خپله هم د ـښتنو ځواب نه لري او غواړي چي ځواب یې پیدا کړي.

د اتن ښار په هر رېستوران کې دده په پوښتنو بحثونه روان دي:

"ـړه ورتوب څه وي زغم څه وي؟ اساطیر څوک دي؟"

دا وروستۍ پوښتنه خو ښځي کفر ګڼل کیږ.ي. او له همدې کبله ملزم ته وویل شول چي ترهغې به بندي وي تر څو د خپلو پوښتنو نه لاس وانخلي.

اوس دوه زره څلور سوه کاله وروسته، زه هغې زندان ته مخامخ ولاړ یمه چې ، ملزم پکې بندي وو. په سمڅه کې جوړې درې دروازې، نه خو د کوم معمار لخوا جوړې شوي دي او نه یې هم کوم هنرمند د ښکلا لپاره کومې تیږ.ي ور توږ.لي دي. خو د دې زندان دېوالونه یو عجیب غوندې غرور لري. د بندي خاني تورتم هر سهار د لمر په وړانګو روښانه شي او مخامخ د "اېکروپولیس" مرمري ستنې راښکاره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن پدې مازديگر کې لمر د زندان شا ته ډوبيږي. د خړو وريځو رنګ تک سور ړښتی دی. ما د اوسپنيزې دروازې تر چولې زندان ته لاس ور دننه کړو، يو کانی مې ترې را اوچت کړو او په هغه کچه لاره روانه شومه چې لوی سړک ته وتله. خو هغه مهال ما هم په زړه کې ډېرې پوښتنې لرلې. د هغه زنداني نه مې پوښتل...

" اې قېدي! تا چې کله د زهرو پياله په خپلو لاسونو کې واخيسته نو هغه مهال دې د ابدي ژوند په هکله فکر کاوو؟

اې بندي! ايا ستا په سر کې هغه مهال دا فکر وو چې خپله مېرمن او درې اولادونه ه دې څه کوي؟

اې بنديوانه! ايا پخپله د زهرو ډکه پياله په سر پورته کول ستا مېړانه وه او که نه...ته متکور وې؟

د غونډۍ نه اخوا د ښار په بله څنډه کې د علومو اکاډمي مخې ته د دغه بندي يوه لويه مجسمه ولاړه ده. هر کاله دوه ميليونه سيلانيان دلته راځي، د دې بندي نوم لړ ترلړه يو ځل هرومرو اخلي او د ده د مېړانې ستاينه کوي. س په دې ښار کې پوښتنې کول جرم نه دی. او د ې ښار د همدې غونډۍ نه ښکته د سوغاتونو يو دوکان دی چې د نقلي مرمرو نه جوړ د بوتانو د سرنو يو کتار پکې ولاړ دی. په دې کې د يو سر نوم "سقراط" دی او بيه يې دوه سوه دراخمه (يوناني سکه) ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

د شپې په تور ټادر کې يو سپين بڅرکی هم نشته. بس دوې ندې سترګې دي، نور ټادر ته ګوري او نرۍ نرۍ سپينې ليکې پکې انځوروي. پدې توره پرده کې بيا يوه څېره...دوې سترګې راوپنځېږي. خو دا څېره ژوند نه لري. او سترګې يې د يونان د مرمرو د بوتانو په څېر يوې خواته ګوري. په شونډو کې يې هم حرارت نشته.

او بيا د شپې تر .ې تور ټادر لاندې دوه کانه غوږونه يو غږ اوري.

" ماته ژوند راکړه"

بيا بل غږ را پورته شي.

"ماته ژبه راکړه"

او وار په وار نور غږونه هم د دې سره ګډ شي او يو شور ماشور جوړ شي.

خو د شپې د دې تور ټادر مخې ته دوې ړندې سترګې او دوه کانه غوږونه قلم په لاس د خپلې بې وسۍ وير کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر کاله ژوند

زه اوږد ژوند نه غواړمه...خو پدې نړۍ کې مې لا ډېر کارونه تراوسه نه دي کړي ځکه خو د دې د ترسره کولو لپاره زما زر کاله په کار دي...نه...نه... دا زر کاله ژوند زما د ښو خواړو، سېل، جامو او عېش لپاره نه دی په کار. زه د دې کلونو ډېره برخه د هنر لپاره غواړمه او په دې لړ کې مې دېرش کاله د انځورګرۍ لپاره په کار دي چې د فطرت هغه ښکلا چې لا تر اوسه د یوه انځور جوړونکي هم نه وي ورته پام شوی، زه جوړه کړم. زه د ستورو او سپوږمۍ رڼا او د ګلونو خوشبویي، د لولکۍ د رنګونو سره په یوځای کولو، یو ښکلی باغ نځورول غواړمه. او زه غواړمه چې د انسان د سترګو مسکا وکاږمه.

د دغه زر کلن ژوند نور شل کاله مې د ترکاڼۍ لپاره په کار دي. زه غواړمه چې د لرګي پرې ښکلي ـوازې او کړکۍ جوړې کړمه. ـه درې ګوټېزې، ګول او پنځه ګوټېزې دروازې جوړول غواړمه چې بیا پر ځینو ښکلي نقشونه وکاږمه. زه ښکلي مېزونه او چوکۍ هم جوړول غواړمه او دا یوازې د هغو خوارو او غریبو لیکوالانو او شاعرانو لپاره چې کاغذ پر ځنګانه ږدي او په غبرګه ملا لیکل کوي.

پنځوس کاله مې نور په دې لګیږي چې د سیندونو په غاړه پراته واړه کاڼي ولټومه او د دوی په منځ کې پټ پراته نقشونه وتوږمه چې بیا یې هغو خلکو ته ور ووښیمه چې پردې کاڼو ګرځي خو ورته ګوري نه.

زه نور دوه سوه کاله بیا د دې لپار غواړمه چې په د نړۍ کې ټولې ورانۍ، ویجاړې، ودانۍ، بیا له سره جوړې کړمه او هغه خلک پکې اباد کړمه چې بې کوره ګرځي.

او درې سوه کاله مې نور په کار دي چې د نړۍ د هر غمجن سره یوه یوه ورځ تېره کړمه او ورته ووایمه چې د خپل زړه نه ټول غمونه لیرې کړه او د هر چا ه چې دې جنګ کړی دی، هغه ته ورشه او پخلا یې کړه. ځکه چې عمر ډېر لنډ دی او ته به زر کاله ژوندی نه یې...دا زر کاله ژوند یوازې زما په برخه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

یو مئین ته خپله مینه ځانګړی ښکارې او داسې فکر کوي چې ټول عمر به د ده په زهن او زړه کې د خپل دغه محبوب نه پرته د بل چا عکس نه جوړیږي.

هر مئین په خپلې مینې ویاړي. د نورو ټولو مینې ورته بې ارزښته ښکاري. او ځکه خپله مینه ورته بې سارې بریښي. هغه مهال دا خبره رښتیا هم وي ځکه چې هره مینه ځانګړی ده، او د ، سبب دا دی چې هر انسان پخپله ځانګړی دی.

خو په میلیونونو مینو کې یوازې د لېلی او د قیس، د شیرین او فرهاد، د ادم او درخانۍ او د رومیو او جولیېټ په شان مینه مثالي مینه شي، چې انجام یې تل مرګ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

...وې ښاپېرۍ ته

ته ډېره مهربانه یې. ...نا ته زما ژوند او د ستړي ژوند ورځو ټول رازونه معلوم دي. لدې ظالمې نړۍ، چې هره ورځ زما د وجود د وینې وروستۍ څاڅکی هم ...ښېنل غواړي، ته راته پنا راکوې. ته ماته هغه ټول توان په یوه شپه کې بېرته راکوې چې د ژوند د یو لوی ماشین د چلولو لپاره یې زه د لاسه ورکومه. ته زما په پرهرونو خپل... شوندې او زما په ټکېدلي بدن . خپلو نرمو لاسونو پټۍ ږدې دلسې چې له ما د درد ټول احساس ورک شي.

...، ښاپېرۍ ته د خدای د وجود یوه برخه یې چې د هغه به شان دې په هر چا خپله ...لمن غوړولې ده. ته دومره مهربانه یې چې په دار د ځړېدو په انتظار ولاړ کس ...پر سترګو هم خپل لاس ږدې. ته بېګا یو ځل بیا په ما مهربانه شوې او زما د ...ستړي ذهن ټول درانه پېټي دې په خپلو جادوګرو لاسونو پورته کړل. که څه هم زه وېرېدمه چې د بې وفا جانان د خبرو له کبله به ستا لاس ماته نه رارسیږي. خو تا د هغه په شان له ما لاس وانه خیستو.

اې د خوب مهربانې ښاپېرۍ! تا بېګا زه یو ځل په خپله غېږه کې ونیولمه خو اوس یو خواست درنه کومه چې زما جانان به هم په خپلو خبرو نا ارامه وې. زه خبره یمه چې که له ما یې لاس واخیستو نو خپل ځان به هم ستا د غېږې نه محروم وساتي.

...ې مهربانې ښاپېرۍ! ته یوازې دومره وکړه چې هغه ته هم خپل لاس وغځوه...د هغه نه خپل لاس مه اخله. لدې ستړي ژوند، د ستړو ورځو، په ستړو شپو کې مونږ دواړه ستا غېږې ته پناه در وړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف لیلی

هغه هره ورځ نوې کيسه جوړوي. خو کله چې ماښام د خپل باچا سره کښيني نو هغه ورته ووايي،" زه وږی يم ډوډۍ راکړه"

ورور او ورېنداريې، د زوی او د لور، د ګاونډيانو، د سپي، د پيشو، د چرګانو او د هګيو، د جامو او پيزار کيسه... باچا چې ډوډۍ وخوري نو په کټ غځيږي...بيا وايي، "زه ستړی يم " او بيا کله چې د ده ستوماني وځي او ښه موړهم وي نو ويده شي.

ا هر سهار په دې هيله خپل باچا ته وګوري چې کېدای شي نن به هغه د شهريار باچا په شان دا خپله ملکه کړي. خو که دا شهرزاد نورې زر شپې هم کيسې وکړي، ملکه به نه شي...دا به يوازې د باچا د اولادونو مور وي... ملکه شهرزاد نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپینه برستنه

د دوې لویه قافله د شنو ځمکو په لورې ځغلېده، هر چا هڅه کوله چې تر ټولو ـاندې ځان ور ورسوي. په یو ځای کې نابېره کنګل لاسونه ترې چاپېره کړل او د هر یوه تندی یې ښکل کړ.

ډ دوی د اوښانو په غاړو کې زنګولو یو مست ساز وغږوو او ټول په ګډا شول. ښکته د زمرد په شان ځمکې خپله لمنه ورته پرانیسته. او په دې کې ناست هر یو ژوی پوه شو چې په درنګ ساعت کې دا قافله راکوزیدونکې ده. دا وه چې بیا د دې قافلې لومړۍ جوپه په ګډا ګډا د ځمکې لمنې ته ورښکته شوه. او ټولو ته یې سپینې جامې ډالۍ کړې.

ونو او بوټو خپل سرونه ټیټ ونیول او دوهمې جوپې د ې په څانګو سپین دستارونه وتړل. ټوله شپه دغه مېلمستیا روانه وه. او چې سهار شو نو ټول ویده وو. و زمردي ځمکې سپینه برستنه په ځان هواره کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند په غاړه

د دې سیند اوبه تل روانې وي او په دې کې چیرې هم وچکالي نه ده راغلې. که یو وخت اوبه پکې لږې هم شي خو بیا هم دومره وي چې د بېړیو تل پکې ډوب وي. د دې سرچینه هم معلومه نه ده...ښایي زما په شان د ډېرو خلکو په اوښکو پایي.

زه به د دې سیند په غاړه په ساعتونو ناسته ومه. او چې د زړه بندونه به مې ورته پرانیستل نو د ده څپې به هم طوفاني شوې. پېړۍ واوختې خو د دې سیند اوبه وچې نه شوې. یو څو ځلې خو دومره طغیاني پکې راغله چې نژدې وه د خپلو غاړو نه یې هم سر پورته ، وای او هر څه به یې لاهو کړي وای.

بیا زما سترګي وچي شوې... زما د خیالاتو په پټي سوکړه راغله... نو سیند ته مې ښېرا وکړه او ترې پاسېدمه.

نن ډېره موده وروسته زما له سترګو دوه څاڅکي راپرېوتل. ، ځوک راته په خوبولي غږ شعر وایي خو زما مړژوانده احساس وایي

" مـــــــــا ته د ســـیند په
غـــاړه شعـــــــــــر مه وایه"

(c) ketabton.com: The Digital Library

معیار

زه چې وړوکی وم نو زموږ په کور کې هغه څه نه و چې د خپلو ملګرو کره به مې لیدل. د ډوډۍ سره به چټني نه وه، غوښه به مو کله کله خوړه. او سابه به ډېر پخېدل. مېوه به مو کله کله خوړه...زه به ښوونځي ته پلار به بایسکل رسولم...او هغه به په لاره دا خبره یوځلي هرومرو راته کوله چې دې به په پښو ښوونځي ته تللو. ده به راته ویل چې " مونږ به سهار سپوره ډوډۍ د اوبو سره خوړه" او وروسته به یې دا راته وویل چې " بختور سهار د تناره ګرمه ډوډۍ د خوږو چایو سره خورۍ"

هو هغه مهال ما خپل ځان غریب ګڼلو...یوه شپه په تکه توره تیاره کې تېلي ویژن ته ناست ووم او په هغې لګېدلي شلو بټنو ته مې په دې اند کتل چې که موږ همدغه یو چېنل لرو نو دې نورو نولسو بټنو ته څه اړتیا ده.

ما زوی اوس په شلو چېنلونو کې هیڅ خوند ور شی نه ویني. ټوله شپه یې د لي ویژن ریموټ کنټرول په لاس کې وي او کله یو او کله بل چېنل اړوي را اړوي او وایي، " په دومره چېنلونو کې زما د خوښې هیڅ نشته" اوس وایې " بابا ا کمپیوټر پکار دی زما ټول ملګري یې لري ما ته یې هم واخله" دی هر سهار غوړه ډوډۍ او هګۍ خوري. او بیا چې د ورځې د خرڅ پېسې اخلي نو وایي، " مونږ څومره د نېستۍ ژوند کوو."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې

اې لمره! خپله رڼا راکړه چې زه یې په بدن ومښم.

اې سپوږمۍ! په خپلو یخو وړانګو زما مخ ومینځه.

زما د وېښتو یو یو تار راوسپړه او پکې خپله ځلا کېږده.

څوک دې ورشي او د لاله د ګل نه زما د شونډو لپاره سرخي راوړي.

ې راته د شپې نه لږ تور رنګ راوغواړي چې خپلې سترګې پرې توري کړمه.

اې باده! د رامبېل نه راته خوشبويي را والوزوه چې په جامو یې ووهمه.

ک دې له ستورو نه راته امېل جوړ کړي.

زه به پخپله د چینې د اوبو شور خپل پازېب کړمه.

زه نن ځان جوړول غواړمه...ځان سينګارول غواړمه...ځان ښکلی کول غواړمه...د هغه جانان لپاره چې نن به یې ووینمه. زه نن شپه د ټول کاینات حسن په خپلې بنارسۍ کې له ځانه سره وړل غواړمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځاځکي

د هغه باران ډېر خوښ وو. کله چې به د ژمي جړی ولګېده نو دی به په لنده بل کې ګرځیدو، مخ به یې اسمان ته نیولی وو او هر یو ځاځکي به د ده وجود ته سرور ورکاوو. خلکو به ویل، دی لېونی دی. یوه ورځ همدغسی چې کله د باران د ځاځکو سره پېلبو پړک وهلو او د تالندې تک شو نو دی په منډه شو، ده د طور د غره نه د راکوزېدو لاره نشوه پیدا کولې او د باران هر ځاځکې د ده لپاره د نوح طوفان شو.

همداسې کال تېر شو او اخر ده خپل ځان ومو ندلو...ده د خپلې کوټې نه د تالندې غږ واوریدو...پېلبو یې ولیده. یو ځل بیا ورته د باران ځاځکي له اسمانه په ځمکه راپرېوتل...نو ده تر اوسپنیزو سیخونو لاس رابهر کړو. خو د هغه د لاس تلی همدغسې وچ پاتی شو. د باران ځاځکي د کوټې د چت نه وراخوا په هوا والوتل.

په سیمه کې سوکړه ر غلې وه او ورېځې وچې شوې وي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخلیق

ته په خپل قلم یوه دنیا جوړوې. ـتا په دې دنیاګۍ کې هر هغه څه وي چې د خدای جوړه کړې دنیا یې لري..اې لیکواله! ته ځای او مقام... پېښې او حادثې ... او کردارونه یعنې انسانان ... ـرڅه لري. ته د خپل هر یوه کردار خالق شې. ته د هغوی خدای شې او هم ـ څه ورباندې کوې چې زړه دې وغواړي. یوه ښه کردار ته انعام ورکوې او بد ته بیا سزا ټاکې.

خو که ته په رشتیا هم خالق یې نو بیا ستا په دې دنیاګۍ کې کله کله ستا خپل کردارونه باغي شي. ـکه ته یوه څه غواړې او دوی بل څه کوي. منفي کردار مثبت کارونه پېل کړي. ښه سړی وران کاره شي. او ته ورته حېران پاتې شې ـې دا ټول کردارونه خو ستا په لاس جوړ شوي دي، دوی ولې هغه څه نه کوي چې ته یې ترې غواړې.

ـنایي خدای به هم د خپلو تخلیق کړو انسانانو په هکله هم داسې فکر وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرم اوسزا

داسې جرم چې یو څوک یې په ترسره کولو کې بریالی شي نو سزا یې نه وي خو
ه څوک پکې پاتې راشي او جرم ترسره نه کړی شي نو بیا یې قانون نه
پرېږدي. په ټوله نړۍ کې خلک همدغه اصول مني. خو یوازې جاپان داسې
هېواد دی چې ځان وژنه پکې غېر قانوني نه ده.

ځان وژنه د مایوسۍ وروستی پړاوو او د مرستې لپاره وروستۍ چ ه وي. ځان
وژونکی تر وروستیو شېبو په دې هیـ ۍي چې یو څوک به یې وژغوري. هوډ
یې پر ځای شي او هغه کسان چې دی یې په دې کار سره پښېمانه کول
غواړي، پښېمانه به شي.

خو کله کله داسې نه کېږي ځکه نه خو یې څوک مرستې ته راځي او نه هم پرې
پښېمانه شي.

د ژوند کاروبار همدغسې روان وي. خو ځان وژونکی په خپلې ناپوهۍ کې خپل
تر ټولو ارزښتمن شی (ژوند) د لاسه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او ته

. جنګ او سولې ترمنځ هره شېبه یوه پېړۍ شي. په څومره وړه خبره لکه د ملشومانو، د یو بل د پرزولو تکل وکړو په یو څو شېبو کې مو ځان ته د پېړیو نا ارامي په بیه کړه. د ې نا ارامۍ هیڅ نوم نشته. بس داسې یو حالت وو لکه په بوټ کې چې یو کاڼی بند شي او یا هم په غاښونو کې د کاږو (خواږو وېلنو) یوه دانه ونښلي... بل هیڅوک ترې خبر نه وي.

بس یوه پښېماني پاتې وه. هغه پښېماني چې پرون زما له قهره راوتلې وه او هغه قهر چې وړمه ورځ زما خپګان زېږولی وو.

بس د یو څو شېبود بحث زېږده...داسې لکه د کدو ځیلۍ چې یوه شپه کې په دېوال وخیژي.

خو دا ټول منفي احساس د هغې ګلدستې د یوه ګل په مسکا د انځر ګل شو چې تا نن سهار راته ډالۍ کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی لیک

ته چې زما له ژونده ووتلې نو هره شپېه راته یو عذاب وو. به هر شي کې به مې ستا څېره لیدله او ستا د وجود احساس به یې راکاوه. هغه خوشبوی چې ستا خوښېدو، هغه بنګړي چې تا پرې کیسه لیکلې وه، لنډه دا چې زما شا وخوا داسې هیڅ شی نه وو چې په هغه کې به مې ستا د وجود عکس نه لیدو.

بیا مې د خپل لېونتوب علاج پخپله پېل کړ. هغه سندرې چې موږ په ګډه اورېدلي وې، اوس نه اورم...د سرو پټیو هغه ژېړ کمیس مې د بکس په تل کې کېښودو. په هغو لارو مې قدمونه اخیستل بند کړل چې ستا سره به مې پرې تګ کاوو. هغه کړي مې مات کړل، او هغه خوشبوی مې هم ورک کړو او د هغو خلکو نه هم ډډه کومه چې ستا ذکر کوي.

ما بیا د خپل زړه نه چارچاپېره د اوسپنو دېوالونه وخېژول، هغه دېوالونه چې په خوا هم زما به ژوند کې وو او تا د خپلې مینې په اور ویلي کړي وو.

د اوسپنې ویلي شوي دېوالونه بیا له سره جوړول که څه هم ډېر ګران کار دی خو ناشونی راته نه ښکاري. او هسې هم ستا د مینې اور اوس په اوبو کې اوښتی دی.

اوبه یخیږي او یخی د اوسپنې دېوالونه نه شي ویلي کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طور نه

ته د څومره مودو راهیسې سرګردان وې. پخپل ځان پسې ګرځېدې. په ما سومتوب کې به د ابراهیم په څېر تورو او سپوږمۍ ته حیران وې. د ورځې به دې لمر ته سجدې کولې. خو خپل ځان به دې نه شو موندلای. سر به دې په ځمکه کېښودو او په ژړا به شوې. . شک او ګمان په اور کې به سوځېدې. د خپل وجود جواز به دې غوښتو. اور به دې ورک شو او د ځمکې په یوه ګوټ کې به هم ستا د پناه ځای نه وو.

ایا په دې وخت کې به ما ستا لاس نه وو نیولی؟ هغه مهال چې تا خپل ځان مړ و، ما نه وې راژوندی کړی؟ نو که ته اوس هم په دې مادي نړۍ کې خپل ځان لټوې نو همدغسې سرګردان به ګرځې. ځکه چې د ابدي ژوند لاره هغه نه ده چې ته پرې روان یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پژندګلوي

زه د علم سره مينه لرم

خو کتاب په بېه نه اخلم

زه د سولې او امن منونکی يم

خو د بل چا د رايې د اورېدو زغم نه لرم

زه د بشري حقونو درناوی کوم

خو د ظالم حکمران په ضد غږ نه پورته کوم

زه په خپل هېواد وياړم

خو ژوند پکې نه کوم

زه د ښځې په ناموس ځان قربانوم

خو د هغې وهل ټکول خپل حق ګڼم

زه د مينې کيسې په خوند اورم
خو که زما اولاد مئين شي نو هغه وژنم

زه پاکوالی نيم ايمان ګڼم

خو په خپل ببر سر او خيرنو جامو وياړم

ه د خپل مذهب لپاره جنګ کوم

خو پخپله عبادت ته نه ورځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پایِ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library